

SITOWISEN LUMO-RAPORTTEJA 110/2025

Ranuan Rahaselän tuulivoimahankkeen voimajohtojen pesimälinnustoselvitys 2025

Sisältö

1. Johdanto	3
2. Selvitysalueen sijainti ja yleiskuvaus	3
3. Työstä vastaavat henkilöt	5
4. Inventointimenetelmät	5
4.1. Sovellettu kartoituslaskenta	5
4.2. Epävarmuustekijät	7
5. Lajikohtaista tarkastelua	8
6. Tulokset ja päätelmät	11
7. Kirjallisuus ja lähteet	15

Päiväys: 6.8.2025

Tarkastaja: Tarja Pajari

Projektinnumero: 12008112

Raportin pohjakartat: Maanmittauslaitoksen avoin aineisto 2025

Viittaussuositus: Alakopsa, J., Mälkki, J. & Vesamäki, J. 2025:

Ranuan Rahaselän tuulivoimahankkeen voimajohtojen pesimälinnustoselvitys 2025. Sitowise Oy.

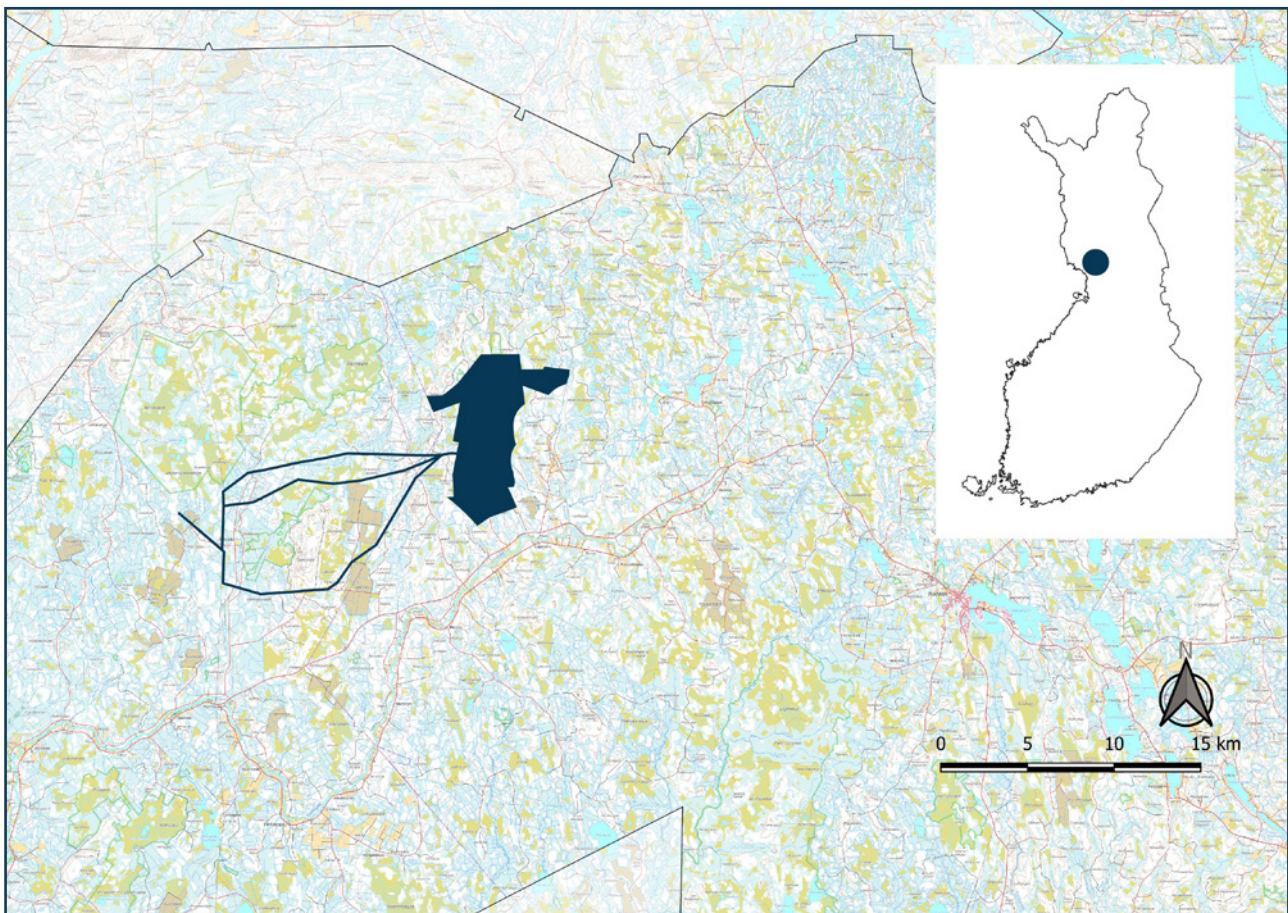
1. Johdanto

VSB Uusiutuva Energia Suomi Oy suunnittelee tuulivoimaloiden rakentamista Ranuan Rahaselän alueelle. Tuulivoimapuisto koostuu tuulivoimaloista perustuksineen, niitä yhdistävistä maakaapeleista, sähköasemasta sekä tuulivoimaloita yhdistävistä huoltoteistä. Varsinaisen tuotantoalueen lisäksi hankkeeseen sisältyvät voimajohdot, joiden reittivaihtoehdot ovat tämän selvityksen kohteina.

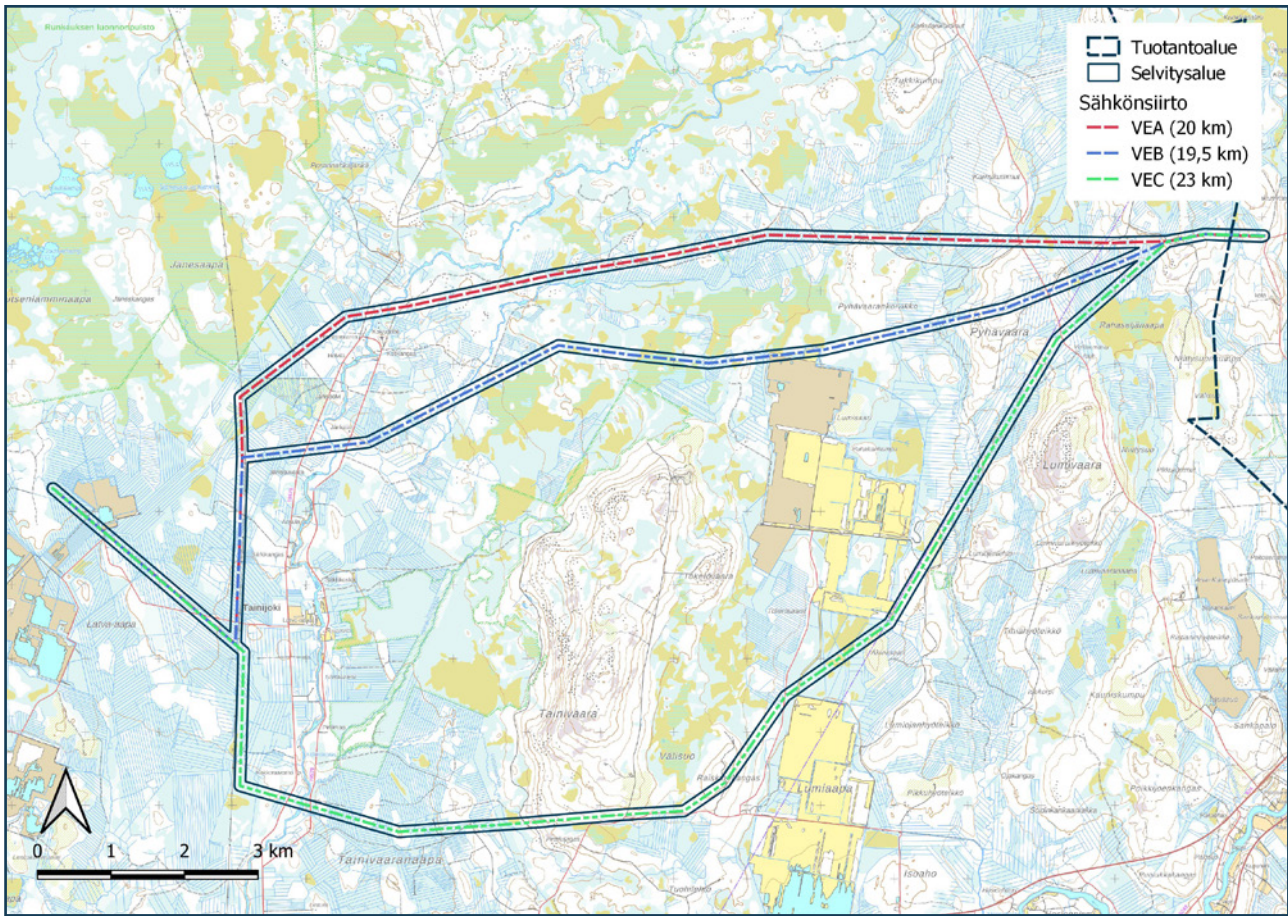
Tässä raportissa esitetään hankesuunnittelua varten Sitowise Oy:n tekemän pesimälinnustoksen tulokset, joiden perusteella voidaan arvioida suunniteltujen voimajohtojen vaikutuksia pesimälinnustoon. Alueella tehtiin pesimälinnustoinventointeja 19 päivänä ja yhtenä yönä touko–kesäkuussa 2025. Raportissa esitetään käytetyt inventointimenetelmät, epävarmuustekijät, tulokset ja päätelmät.

2. Selvitysalueen sijainti ja yleiskuvaus

Rahaselän suunnitellun tuulivoimahankkeen voimajohtovaihtoehdot sijaitsevat Lapin maakunnassa pääosin Simon kunnassa ja itäosastaan osittain Ranuan kunnassa. Vaihtoehto VEC rajautuu osittain kuntien rajaan. Ranuan keskustasta on matkaa voimajohtoalueen itäosaan noin 35 kilometriä länsiluoteeseen. Simon kuntakeskus sijaitsee noin 37 kilometriä lounaaseen. (kuva 1). Kolme voimajohtovaihtoehto sijoittuvat Tainivaaran ympäristöön. Vaihtoehdot VEA ja VEB ovat Tainivaaran pohjois-

Kuva 1. Selvitysalueen (sininen alue) lähestymiskartta. Lähikunnat ovat vaaleammalla sävyllä.

Kuva 2. Selvitysalueen sijainti ja raja.

puolella ja VEC sen eteläpuolella (kuva 2). Vaihtoehdot ovat idässä ja lännessä osittain päällekkäisiä siten, että sähkönsiirtovaihtoehtojen yhteenlaskettu pituus päällekkäisyydet huomioiden on noin 53 kilometriä. Sähkönsiirron selvitettävän vyöhykkeen leveys on 150 metriä.

Selvitysalue sijaitsee Pohjanmaan keskiborealisella metsäkasvillisuusvyöhykkeellä ja Pohjois-Pohjanmaan aapasoiden suokasvillisuusvyöhykkeellä. Alueen kasvillisuutta luonnehtii kangas-metsien, rämeiden ja avosoiden mosaiikki. Metsät ovat suurelta osin metsätalouskäytössä ja suot ojitettuja, mikä on niiden luonnontilaa heikentävä tekijä. Ikärakenteeltaan metsät ovat enimmäkseen varttuneempia tuoreita ja kuivahkoja kankaita, taimikoita sekä avohakkuualoja. Varttunein puuston on vesistöjen läheisyydessä. Vaihtoehto VEB sivuaa laajimpia avosuoalueita.

Runkauksen luonnonpuisto (LPU120019) sijoittuu voimajohdon VEA luoteispuolelle ja lähimmillään se sijoittuu alle kilometrin etäisyydelle voimajohtovaihtoehdosta. Vaihtoehdon VEC lähin suojelualue Lumioja (YSA207872) on Ranuan kunnan puolella lähellä kunnan länsirajaa alle 200 metrin etäisyydellä. Vaihtoehtojen VEB ja VEC väliin Tainivaaran länsipuolelle sijoittuu kolme luonnonsuojelualue, jotka ovat Hietakaarron luonnonsuojelualue (YSA234736), Jaakonsuo (YSA232730) ja Pirttimaan suojelualue (YSA232269). Alueet muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden ja lähimmillään VEB on noin 300 metrin etäisyydellä sekä VEC noin 600 metrin etäisyydellä alueiden rajoista.

3. Työstä vastaavat henkilöt

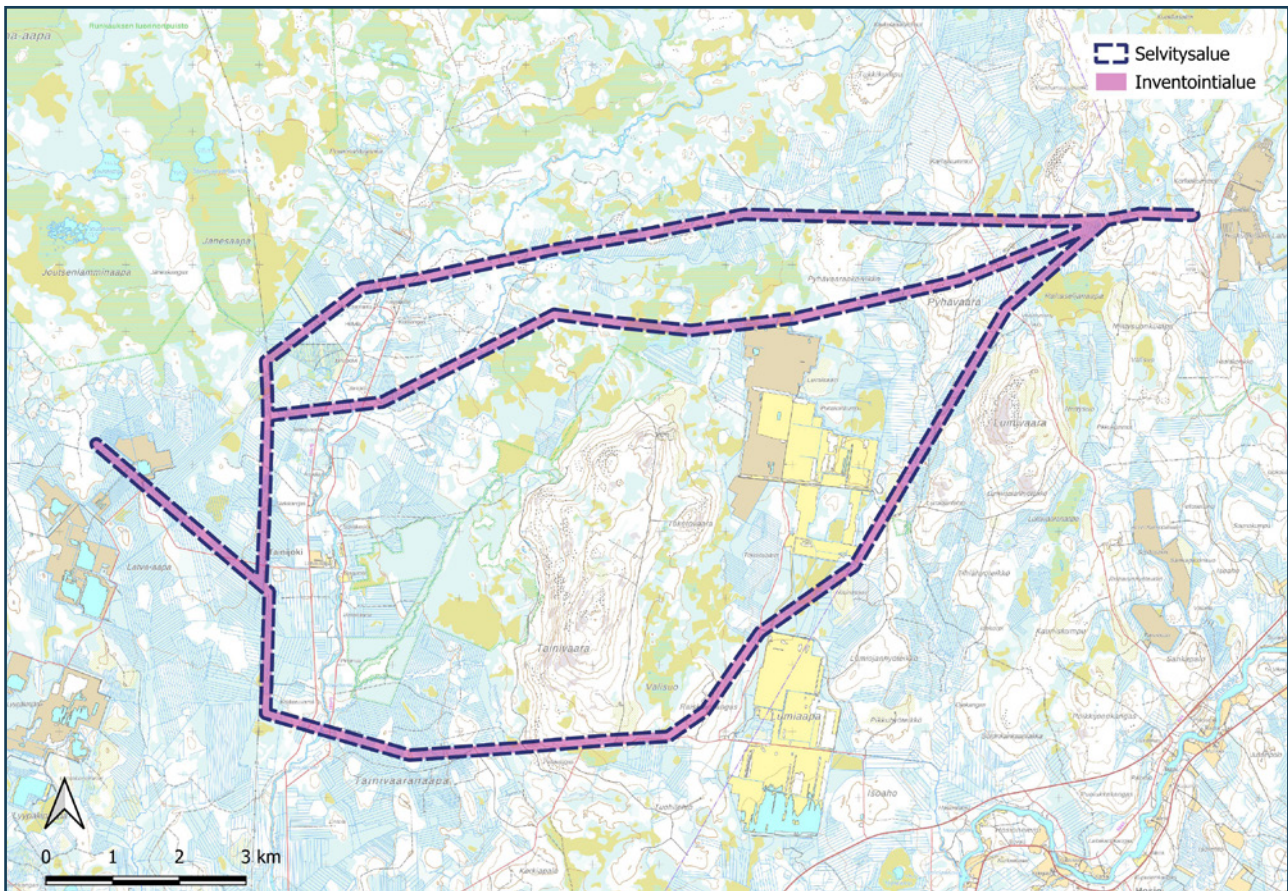
Rahaselän tuulivoimahankkeen voimajohtojen pesimälinnustoselvityksen maastotöistä vastasi luontokartoittaja (EAT) Jaana Mälkki, jolla on pesimälinnustoselvityksistä neljän vuoden kokemus. Raportoinnista vastasivat luontokartoittajakoulutuksen (EAT) käynyt ympäristöhoitaja Jaakko Alakopsa sekä luontokartoittaja (EAT) ja puutarhuri Johanna Vesämäki. Alakopsalla on kahden vuoden kokemus ja Vesämäellä viiden vuoden kokemus luontoselvitysten raportoinneista.

4. Inventointimenetelmät

4.1. Sovellettu kartoituslaskenta

Selvitysalueella tehtiin yhteensä 20 sovellettua kartoituslaskentaa, joista neljä viitasammakkoselvityksen aikana 16.5., 18.5., ja 30.–31.5. (Alakopsa ym. 2025) sekä 16 niistä 17.5., 19.–23.5., 28.–29.5. 12.–19.6.2025 kahdella eri kierroksella. Inventoinnit ajoitettiin pääosin noin kello 4.00–12.00 väliselle ajalle, mutta viitasammakkoselvityksen aikana yksi inventointi tehtiin yöllä klo 19.00–3.00 välisenä aikana. Maastotöihin käytettiin yhteensä 160 tuntia.

Inventointialue esitetään kuvassa 3, joka käsittää koko selvitysalueen. Sovelletussa kartoituslaskennassa painopisteenä olivat uhanalaiset, EU:n lintudirektiivin liitteen I lajit sekä Suomen erityisvastuulajit. Selvityksen aikana kirjattiin kuitenkin myös sellaisten lajien reviirejä, joilla on esimerkiksi erityistä indikaattoriarvoa. Kartoituslaskennassa huomionarvoisten lajien reviirit merkittiin

Kuva 3. Inventointialue.

kartalle paikan päällä maastossa ja sijainti varmistettiin GPS-paikantimen avulla. Pareiksi tulkittiin seuraavat havainnot: laulava koiras, varoitteleva koiras, nähty koiras, varoitteleva naaras, nähty naaras, varoitteleva pari ja nähty pari. Paritulkinta on tehty, mikäli edellä mainittu havainto on tehty vähintään kerran sopivassa elinympäristössä, eikä havaintoa ole tulkittu muuttohavainnoksi. Mikäli samalla paikalla on eri käyntikerroilla tehty kaksi tai useampia havaintoja samasta lajista, myös ne on tulkittu yhdeksi pariksi. Menetelmä on sovellettu kartoituslaskentaohjeista (Koskimies & Väisänen 1988) ja se vastaa tuoreimpia suosituksia (Mäkelä & Salo 2023). Erona on kuitenkin, että parimäärät on tulkittu varovaisuusperiaatteen mukaisesti yhdestä havainnosta, eikä kahdesta, sillä kyseessä on yleispiirteinen selvitys.

Lajit, joista kerättiin kaikki reviirihavainnot:

- ▶ Vesilinnut
- ▶ Peltokanalinnut (ei fasaani)
- ▶ Metsäkanalinnut
- ▶ Haikarat
- ▶ Päiväpetolinnut (vain löydetyt pesät)
- ▶ Rantakanat
- ▶ Kurki
- ▶ Kahlaajat (ei metsäviklo, lehtokurppa)
- ▶ Lokkilinnut
- ▶ Uuttukyyhky, turkinkyyhky, turturikyyhky
- ▶ Pöllöt
- ▶ Kehrääjä
- ▶ Tervapääsky
- ▶ Kuningaskalastaja
- ▶ Tikat (ei käpytikka)
- ▶ Kiurut
- ▶ Pääskyt (vain löydetyt pesät)
- ▶ Niittykirvinen, lapinkirvinen
- ▶ Västäräkit
- ▶ Tilhi
- ▶ Koskikara
- ▶ Peukaloinen
- ▶ Satakieli, sinirinta, sinipyrstö
- ▶ Leppälinnut
- ▶ Taskut
- ▶ Sepelrastas
- ▶ Sirkkalinnut
- ▶ Kultarinnat
- ▶ Kerttuset
- ▶ Kirjokerttu, pensaskerttu
- ▶ Idänuunilintu, lapinuunilintu, sirittäjä
- ▶ Pikkusieppo
- ▶ Viiksitimali
- ▶ Pyrstötiainen
- ▶ Töyhtötiainen, hömötiainen, lapintiaainen
- ▶ Pähkinänakkeli
- ▶ Kuhankeittäjä
- ▶ Lepinkäiset
- ▶ Närhi, pähkinähakki, kuukkeli, harakka
- ▶ Kottarainen
- ▶ Varpunen
- ▶ Järripeippo
- ▶ Viherpeippo, vuorihemppo
- ▶ Kirjosiipikäpylintu, isokäpylintu
- ▶ Punavarpunen
- ▶ Taviokuurna
- ▶ Punatulkku
- ▶ Nokkavarpunen
- ▶ Sirkut (ei keltasirkku)

4.2. Epävarmuustekijät

Linnustoa inventoitiin pesimäaikana 19 päivän ja yhden yön aikana. Voimajohtolinjojen pituuteen nähden linnustoselvitystä voidaan pitää kattavana ja selvityspäiviä on ollut riittävästi. Lisäksi koko alue on saatu inventoitua järjestelmällisesti. Inventointipäivät on myös ajoitettu oikein suhteessa lintujen pesimäkauteen ja kevään edistymiseen. Inventointien vuorokaudenajat ovat olleet sopivat pesimälinnustoselvityksiin. Suurella todennäköisyydellä linnustolliset arvot on löydetty. Joitakin yksittäisiä huomionarvoisia lajeja on saattanut jäädä löytymättä. Lisäksi inventoinnit tehtiin kokonaisuutena riittävän hyvissä sääolosuhteissa (taulukko 1).

Taulukko 1. Sääolosuhteet inventointien aikana. Pilvisyydessä esimerkiksi 0/8 = pilvetön ja 8/8 = täyspilvinen.

Päivämäärä	Lämpötila alussa	Lämpötila lopussa	Pilvisyys alussa	Pilvisyys lopussa	Tuuli alussa	Tuuli lopussa
16.5.2025	5 °C	16 °C	1/8	0/8	1 m/s NE	2 m/s S
17.5.2025	4 °C	12 °C	3/8	0/8	2 m/s N	6 m/s N
18.5.2025	8 °C	16 °C	2/8	1/8	3 m/s NE	2 m/s NE
19.5.2025	5 °C	14 °C	5/8	7/8	3 m/s S	3 m/s SW
20.5.2025	5 °C	7 °C	4/8	8/8	4 m/s N	5 m/s N
21.5.2025	3 °C	3 °C	8/8	7/8	4 m/s NE	4 m/s NE
22.5.2025	2 °C	3 °C	8/8	7/8	3 m/s NE	3 m/s E
23.5.2025	3 °C	10 °C	8/8	3/8	2 m/s E	3 m/s E
28.5.2025	5 °C	13 °C	7/8	3/8	2 m/s S	3 m/s S
29.5.2025	6 °C	14 °C	1/8	2/8	2 m/s S	4 m/s S
30.5.2025	8 °C	15 °C	0/8	2/8	1 m/s S	2 m/s W
30.–31.5.2025	15 °C	7 °C	1/8	3/8	2 m/s SW	1 m/s NE
12.6.2025	7 °C	14 °C	0/8	1/8	1 m/s N	4 m/s N
13.6.2025	4 °C	16 °C	0/8	0/8	2 m/s N	2 m/s NE
14.6.2025	5 °C	16 °C	3/8	3/8	2 m/s S	6 m/s S
15.6.2025	8 °C	16 °C	0/8	1/8	2 m/s S	7 m/s S
16.6.2025	5 °C	16 °C	0/8	0/8	2 m/s N	2 m/s NE
17.6.2025	6 °C	15 °C	7/8	5/8	1 m/s NE	2 m/s SE
18.6.2025	10 °C	15 °C	7/8	6/8	1 m/s S	3 m/s W
19.6.2025	8 °C	13 °C	6/8	0/8	4 m/s NE	4 m/s NE

5. Lajikohtaista tarkastelua

Tässä osiossa käsitellään selvitysalueella maastotöiden aikana havaittuja lintulajeja. Kustakin lajista esitetään suomalaisen nimen lisäksi tieteellinen nimi. Palstan oikeassa reunassa on merkitty sinisellä hakasulkuihin lajin uhanalaisuusluokka ja suojelustatus: CR = äärimmäisen uhanalainen, EN = erittäin uhanalainen, VU = vaarantunut ja NT = silmälläpidettävä (Hyvärinen ym. 2019). Lisäksi RT = alueellisesti uhanalainen (BirdLife 2024), DIR = EU:n lintudirektiivin liitteen I laji ja V = Suomen kansainvälinen vastuulaji. Suomen kansainvälinen vastuulaji tarkoittaa eliölajia, jonka populaatiosta vähintään Euroopan laajuisesti merkittävä osa elää ja lisääntyy Suomessa. Suomella on sen vuoksi erityinen vastuu kansainvälisellä tasolla lajin seurannasta, tutkimuksesta ja suojelusta. Kustakin lajista esitetään yleispiirteisesti elinympäristöön liittyviä tietoja (Luonnontieteellinen keskusmuseo 2024, Luontoportti 2024, Suomen Lajitietokeskus 2024, Zetterström ym. 2023) sekä tuorein parimääräarvio (Lehikoinen yms. 2018).

Laulujoutsen (*Cygnus cygnus*)

[DIR][V]

Selvitysalueella oli yksi reviiri (kuvat 4–5). Laulujoutsen pesii koko Suomessa lukuun ottamatta pohjoisinta Tunturi-Lappia ja ulkosaaristoa. Laji suosii pesimäpaikkoinaan hyvin monenlaisia vesistöjä, kuten suolampia, reheviä järviä ja merenlahtia. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 11 000–14 000 paria. Laulujoutsen on EU:n lintudirektiivin liitteen I laji ja Suomen erityisvastuulaji.

Pyy (*Tetrastes bonasia*)

[VU][DIR]

Selvitysalueella oli yhdeksän reviiriä (kuva 4). Pyy pesii pohjoisinta Suomea lukuun ottamatta lähes koko maassa. Laji suosii pesimäalueinaan etenkin kuusikkoja ja tiheitä metsäalueita. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 350 000–420 000 paria. Pyy on uhanalaisuusluokaltaan vaarantunut (VU) laji ja EU:n lintudirektiivin liitteen I laji.

Teeri (*Tetrao tetrix*)

[DIR][V]

Selvitysalueella oli kahdeksan reviiriä (kuvat 4–5). Teeri pesii Suomessa kuusimetsävyöhykkeellä lukuun ottamatta pohjoisinta Lappia. Teeri viihtyy kaikenlaisissa metsissä, mutta suosii etenkin valoisia vyöhykkeitä hakkuuaukeiden, soiden ja peltojen laitamilla, sekä rantojen läheisyydessä ja saarissa. Laji on riippuvainen aukeista paikoista soidinpaikkojen sekä talvien yöpymispaikkojen vuoksi. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 410 000–540 000 paria. Teeri on EU:n lintudirektiivin liitteen I laji ja Suomen erityisvastuulaji.

Metso (*Tetrao urogallus*)

[DIR][V]

Metso pesii Suomessa suurimmassa osassa maata, mutta pesimäkanta on harvempaa etelässä ja rannikkoseudulla, ja Tunturi-Lapista laji puuttuu kokonaan. Metso suosii laajoja metsäalueita, etenkin soiden pilkkomaa vaihtelevaa kangasmetsää sekä vanhoja aarniometsiä, mutta elää myös varovaisesti käsitellyissä talousmetsissä. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 200 000–340 000 paria. Metso on EU:n lintudirektiivin liitteen I laji ja Suomen erityisvastuulaji.

Rantasipi (*Actitis hypoleucos*)

[V]

Selvitysalueella oli yksi reviiri (kuvat 4–5). Rantasipi pesii Suomessa koko maassa ulkosaaristoa ja Tunturi-Lappia myöten. Laji pesii rannan tuntumassa avoimen veden äärellä, ja suosii kivikkoisia ja soraisia järvien ja jokien rantoja rakentaen pesänsä matalalle kasvillisuuden joukkoon hyvään kätköön. Pesii myös meren rannikolla sekä saaristossa ja tunturikoivuvyöhykkeen lampareissa. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 120 000–200 000 paria. Rantasipi on Suomen erityisvastuulaji.

Valkoviklo (*Tringa nebularia*)

[NT][V]

Selvitysalueella oli neljä reviiriä (kuva 4). Valkoviklo pesii Suomessa lähes koko maassa, esiintymisen painottuessa maan pohjoisosaan. Maan eteläisimmässä osassa pesintä on satunnaista. Pesimäpaikkoinaan laji suosii mäntykankaiden varvikoita ja jäkäläköitä, joissa pesii kuopassa maassa. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 56 000–75 000 paria. Valkoviklo on uhanalaisuusluokaltaan silmälläpidettävä (NT) laji ja Suomen erityisvastuulaji.

Liro (*Tringa glareola*)

[NT][DIR][V]

Selvitysalueella oli seitsemän reviiriä (kuvat 4–5). Liro pesii Suomessa lähes koko maassa, esiintymisen painopisteen ollessa pohjoisessa. Laji suosii pesimäalueinaan erilaisia suo- ja kosteikkoalueita. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 290 000–490 000 paria. Liro on uhanalaisuusluokaltaan silmälläpidettävä (NT) laji. Lisäksi liro on EU:n lintudirektiivin liitteen I laji ja Suomen erityisvastuulaji.

Taivaanvuohi (*Gallinago gallinago*)

[NT]

Selvitysalueella oli 13 reviiriä (kuvat 4–5). Taivaanvuohi pesii Suomessa koko maassa. Laji suosii pesimäpaikkoinaan kosteikko- ja ranta-alueita, mutta puuttuu kuitenkin yleensä rämeiltä ja rahkanevoilta. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 98 000–130 000 paria. Taivaanvuohi on uhanalaisuusluokaltaan silmälläpidettävä (NT) laji.

Käenpiika (*Jynx torquilla*)

[NT]

Selvitysalueella oli yksi reviiri (kuva 4). Käenpiika pesii Etelä- ja Keski-Suomessa, yhtenäisen levinneisyysalueen ulottuessa Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Karjalan seuduille. Laji pesii satunnaisesti myös Lapissa. Laji suosii pesimäalueinaan etenkin kulttuuriympäristöjen avoimia metsiä, pihamaita ja puistoja. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 4 200–9 900 paria. Käenpiika on uhanalaisuusluokaltaan silmälläpidettävä (NT) laji.

Kiuru (*Alauda arvensis*)

[NT]

Selvitysalueella oli kaksi reviiriä (kuvat 4–5). Kiuru pesii Suomessa Pohjois-Karjalan, Kainuun, Kemin ja Tornion seuduille asti. Tätä pohjoisempi kanta on harva. Laji suosii pesimäalueinaan avoimia matalan kasvillisuuden peittämiä aukeita sekä peltoalueita. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 120 000–280 000 paria. Kiuru on uhanalaisuusluokaltaan silmälläpidettävä (NT) laji.

Västäräkki (*Motacilla alba*)

[NT]

Selvitysalueella oli 14 reviiriä (kuvat 4–5). Västäräkki on Suomessa yleinen pesimälintu koko maassa. Laji viihtyy kaupunki- ja kulttuuriympäristössä sekä kauempana asutuksesta, aina saaristoon ja Pohjois-Suomen vesialueille saakka. Västäräkin pesäpaikkojen kirjo on laaja. Se rakentaa pesänsä usein rakennusten ja rakenteiden koloihin tai puun koloon. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 350 000–420 000 paria. Västäräkki on uhanalaisuusluokaltaan silmälläpidettävä (NT) laji.

Leppälintu (*Phoenicurus phoenicurus*)

[V]

Selvitysalueella oli 12 reviiriä (kuvat 4–5). Leppälintu pesii Suomessa koko maassa etelärannikolta ja lounaissaaristosta pohjoisimpaan Lappiin. Pesimäpaikkoina laji suosii valoisia männiköitä, mutta myös muita kangasmaiden aukkoisia metsiä ja tunturikoivikoita. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 420 000–590 000 paria. Leppälintu on Suomen erityisvastuulaji.

Pensastasku (*Saxicola rubetra*)

[VU]

Selvitysalueella oli kaksi reviiriä (kuvat 4–5). Pensastasku pesii Suomessa lähes koko maassa, puuttuen lähinnä maan pohjoisimpien osien tunturipaljakoilta. Laji suosii pesimäpaikkoinaan aukeita alueita kuten avosoita, peltoaukeita, pensaikkaisia niittyjä ja teiden varsia. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 130 000–170 000 paria. Pensastasku on uhanalaisuusluokaltaan vaarantunut (VU) laji.

Hömötiainen (*Poecile montanus*)

[EN]

Selvitysalueella oli yksi reviiri (kuva 4). Hömötiainen pesii Suomessa koko maassa aina pohjoisimpia tunturikoivikoita myöten. Pesimäpaikkoinaan laji suosii havu- ja sekametsiä, joissa on eri-ikäistä puuta ja lahoppuuta, koska laji pesii kannoissa tai lahopökölöissä. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 350 000–490 000 paria. Hömötiainen on uhanalaisuusluokaltaan erittäin uhanalainen (EN) laji.

Närhi (*Garrulus glandarius*)

[NT]

Selvitysalueella oli neljä reviiriä (kuva 4). Närhi pesii Suomessa suurimmassa osassa maata ja yhtenäisen levinneisyysalue yltää Lapin keskiosiin asti. Pesimäpaikkoinaan närhi suosii erityisesti havumetsiä ja havupuuvaltaisia sekametsiä, joissa se rakentaa pesän puuhun. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 97 000–140 000 paria. Närhi on uhanalaisuusluokaltaan silmälläpidettävä (NT) laji.

Harakka (*Pica pica*)

[NT]

Selvitysalueella oli yksi reviiri (kuva 4). Harakka pesii Suomessa lähes koko maassa ja on harvalukuinen Pohjois-Lapissa. Laji pesii usein ihmisen läheisyydessä, kuten taajamissa, kaupunkien puistoissa ja maaseutuympäristöissä, mutta myös nuorissa tiheissä metsiköissä. Rakentaa puuhun suuren katetun risulinnan. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 130 000–150 000 paria. Harakka on uhanalaisuusluokaltaan silmälläpidettävä (NT) laji.

Järripeippo (*Fringilla montifringilla*)

[NT]

Selvitysalueella oli 18 reviiriä (kuvat 4–5). Järripeippo pesii Suomessa lähinnä maan pohjoispuolella, mutta yksittäisiä pesijöitä voidaan tavata etelämpänäkin. Laji suosii pesimäpaikkoinaan harvahkoja seka- ja havumetsiä. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 1 200 000–1 800 000 paria. Järripeippo on uhanalaisuusluokaltaan silmälläpidettävä (NT) laji.

Pajusirkku (*Emberiza schoeniclus*)

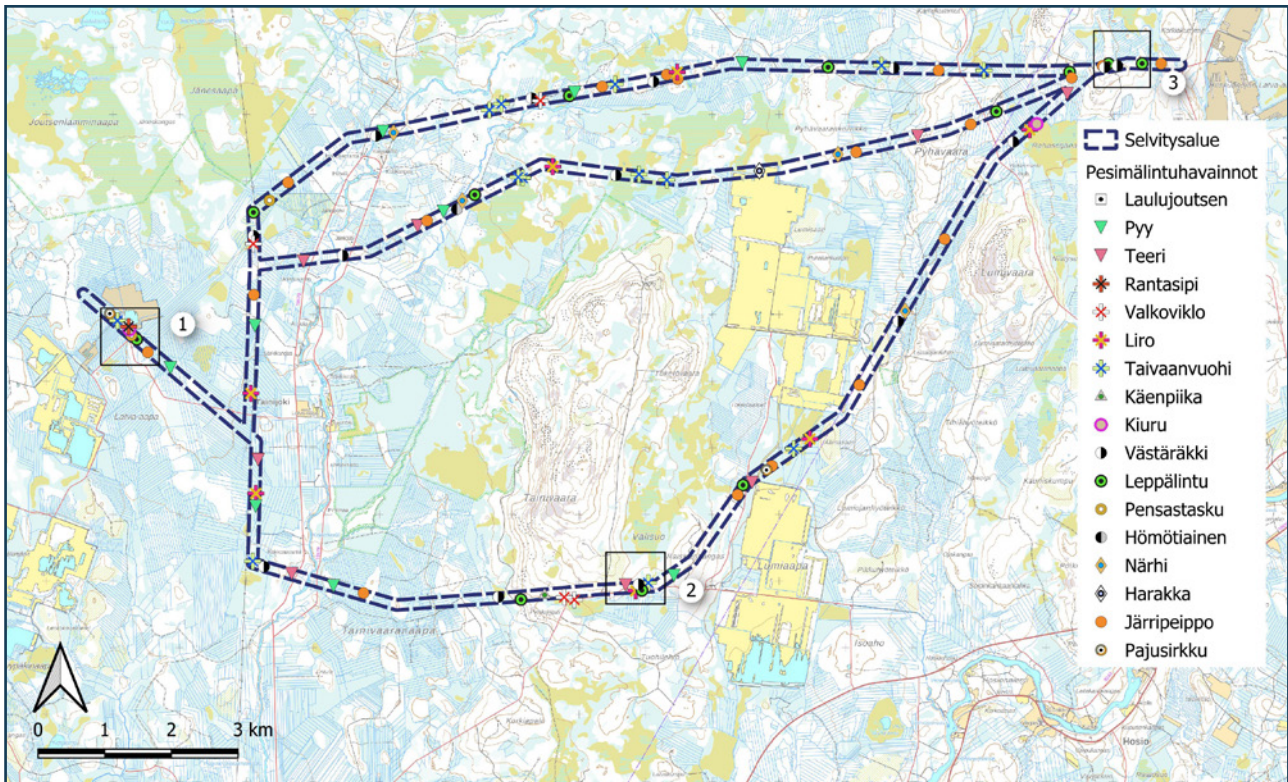
[VU]

Selvitysalueella oli kaksi reviiriä (kuvat 4–5). Pajusirkku pesii Suomessa koko maassa runsaamman esiintymisen painottuessa pohjoisinta Suomea etelämmäs. Pesimäpaikkoina laji suosii erilaisten kosteikkojen rantapensaikkoja ja ruovikoita, kuten soiden reunojen pensaikkoisia alueita. Uusimman parimääräarvion mukaan pesimäkanta on 180 000–290 000 paria. Pajusirkku on uhanalaisuusluokaltaan vaarantunut (VU) laji.

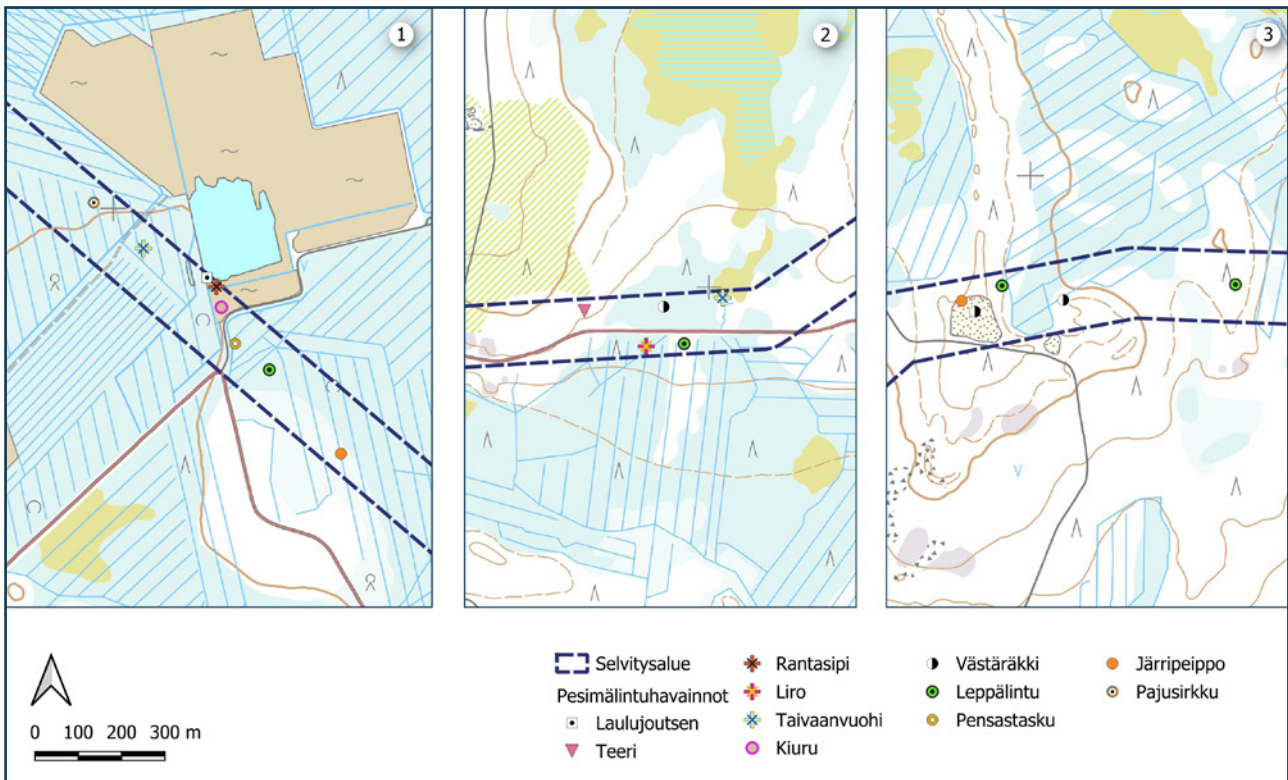
6. Tulokset ja päätelmät

Rahaselän tuulivoimahankkeen voimajohtojen pesimälinnusto saatiin selvitettyä varsin kattavasti sovelletun kartoituslaskennan avulla. Selvitysalueella ja sen välittömässä lähiympäristössä havaittiin yhteensä 48 eri lajin reviiri (taulukko 2), joista valtaosa on hyvin tavallisia pesimälajeja. Lajistoon lukeutuu 18 huomionarvoista lajia, joista viisi on EU:n lintudirektiivin I-liitteen lajeja, seitsemän Suomen erityisvastuulajia, yhdeksän valtakunnallisessa uhanalaisuusluettelossa silmälläpidettäviä, kolme vaarantuneita ja yksi erittäin uhanalainen laji (taulukko 3, kuvat 4–5).

Selvitysalueen pesivät huomionarvoiset lajit ovat tavanomaisia, eikä erityisiä vaateliiden lajien reviirikeskittymiä löydetty. Huomionarvoisten lajien parimäärä oli kokonaisuutena kohtalainen, mutta reviirit olivat ns. hajallaan pitkin selvitysalueetta ja sen lähiympäristöä. Havaintojen perusteella selvitysalueelta ei voida tulkita linnustollisesti arvokkaita alueita, eikä erityisiä maankäyttösuosituksia voida antaa.

Kuva 4. Huomionarvoisten lintulajien reviirit. Yksi reviirimerkintä tarkoittaa yhtä pesivää paria.

Kuva 5. Huomionarvoisten lintulajien reviirit tarkemmin rajatuilla alueilla 1–3. Yksi reviirimerkintä tarkoittaa yhtä pesivää paria.

Taulukko 2. Selvitysalueella pesineet lintulajit. Parimäärä esitetään lajeista, joita inventoitiin systemaattisesti.

Laji	Parimäärä	Laji	Parimäärä	Laji	Parimäärä
Laulujoutsen	1	Metsäkirvinen	-	Hippiäinen	-
Pyy	9	Niittykirvinen	1	Harmaasieppo	-
Teeri	8	Keltavästäräkki	2	Kirjosieppo	-
Metso		Västäräkki	14	Sinitiainen	-
Töyhtöhyppä	1	Punarinta	-	Talitiainen	-
Rantasipi	1	Leppälintu	12	Hömötiainen	1
Metsäviklo	-	Pensastasku	2	Närhi	4
Valkoviklo	4	Mustarastas	-	Harakka	1
Liro	7	Räkättirastas	-	Korppi	-
Lehtokurppa	-	Laulurastas	-	Peippo	-
Taivaanvuohi	13	Punakylkirastas	-	Järripeippo	18
Sepelkyhky	-	Kulorastas	-	Vihervarpunen	-
Käki	-	Hernekerttu	-	Pikkukäpylintu	-
Käenpiika	1	Mustapäähä	-	Punatulku	1
Käpytikka	-	Tiltilti	-	Keltasirkku	-
Kiuru	2	Pajulintu	-	Pajusirkku	2
Yhteensä 48 lajia					

Taulukko 3. Selvitysalueella pesineiden huomionarvoisten lajien luokat ja parimäärät.

EN = erittäin uhanalainen, VU = vaarantunut, NT = silmälläpidettävä, LC = elinvoimainen.

Laji	Tieteellinen nimi	EU:n lintu-direktiivin laji	Suomen erityisvastuulaji	Uhanalaisuusluokka	Pareja
Laulujoutsen	<i>Cygnus cygnus</i>	x	x	LC	1
Pyy	<i>Tetrastes bonasia</i>	x	-	VU	9
Teeri	<i>Tetrao tetrix</i>	x	x	LC	8
Metso	<i>Tetrao urogallus</i>	x	x	LC	
Rantasipi	<i>Actitis hypoleucos</i>	-	x	LC	1
Valkoviklo	<i>Tringa nebularia</i>	-	x	NT	4
Liro	<i>Tringa glareola</i>	x	x	NT	7
Taivaanvuohi	<i>Gallinago gallinago</i>	-	-	NT	13
Käenpiika	<i>Jynx torquilla</i>	-	-	NT	1
Kiuru	<i>Alauda arvensis</i>	-	-	NT	2
Västäräkki	<i>Motacilla alba</i>	-	-	NT	14
Leppälintu	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	-	x	LC	12
Pensastasku	<i>Saxicola rubetra</i>	-	-	VU	2
Hömötiainen	<i>Poecile montanus</i>	-	-	EN	1
Närhi	<i>Garrulus glandarius</i>	-	-	NT	4
Harakka	<i>Pica pica</i>	-	-	NT	1
Järripeippo	<i>Fringilla montifringilla</i>	-	-	NT	18
Pajusirkku	<i>Emberiza schoeniclus</i>	-	-	VU	2
18 lajia					103

7. Kirjallisuus ja lähteet

Alakopsa, J., Mälkki, J. & Vesamäki, J. 2025:

Ranuan Rahaselän tuulivoimahankkeen voimajohtojen viitasammakkoselvitys 2025. Sitowise Oy.

BirdLife Suomi ry 2024:

Suomessa alueellisesti uhanalaiset lintulajit. <www.birdlife.fi/suojelu/lajit/uhanalaisuus/alue/>

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U-M. (toim.) 2019:

Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019.

Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki.

Koskimies, P. & Väisänen, R. A. 1988:

Linnustonseurannan havainnointiohjeet (2. painos). Helsingin yliopiston eläinmuseo. Helsinki.

Lehikoinen, A., Below, A., Jukarainen, A., Laaksonen, T., Lehtiniemi, T., Mikkola-Roos, M., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rusanen, P., Sirkiä, P., Tiainen, J. & Valkama, J. 2018:

Suomen lintujen pesimäkantojen koot. Linnut vuosikirja 2018. BirdLife Suomi ry, Luonnontieteellinen keskusmuseo ja SYKE.

Luonnontieteellinen keskusmuseo 2024:

Lintuatlaksen tulospalvelu – lajit. Suomen 4. lintuatlas. Viitattu 29.8.–4.9.2024 (www.lintuatlas.fi).

Luontoportti 2024:

Linnut. Viitattu 2.–4.9.2024 (<https://luontoportti.com/c/3/linnut?sid=3>).

Mäkelä, K. & Salo, P. 2023:

Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023.

Suomen Lajitietokeskus 2024:

Lintulajien lajikortit. Viitattu 29.8.–4.9.2024 (www.laji.fi).

Zetterström, D., Svensson, L. & Mullarney, K. 2023:

Lintuopas. Euroopan ja Välimeren alueen linnut. Kustannusosakeyhtiö Otava.

SITOWISE